

वनजमीन-भंडारा.

बावनथडी मुख्य कालव्यातून सोरणा मध्यम प्रकल्पास पाणी पुरविण्यासाठी आवश्यक फिडर कॅनालच्या बांधकामासाठी ६.५३७ हे. (मूळ प्रस्तावित २.५७) वनजमीन वळती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-२०१८/प्र.क्र.२१६/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : १३.०२.२०१९

वाचा :-

- १) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/१/आय.डी-८५१/१८-१९, दि.१३.०७.२०१८.
- २) महाराष्ट्र शासन पत्र क्र. एफएलडी-२०१८/प्र.क्र.२१६/फ-१०, दि.१९.०७.२०१८
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र. एफसी-१/एम एच -९६/२०१८-एन जी पी/४४४१, दि.१०.१०.२०१८.
- ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. डेस्क-१७/एनसी/आर एस-१/आय डी-१२५८५(२१)/१९९६/१८-१९, दि.२४.०१.२०१९
- ५) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांचे पत्र क्र. एफसी-१/एमएच-९६/२०१८-एनजीपी/४८६३, दि.३०.०१.२०१९.
- ६) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.कक्ष-१७/ एन सी /१/आय.डी-१२५८५/२१३३/१८-१९, दि.११.०२.२०१९.

आदेश :-

ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी कार्यकारी अभियंता, भंडारा सिंचन विभाग, भंडारा यांच्याकडून प्राप्त झालेला, बावनथडी मुख्य कालव्यातून सोरणा मध्यम प्रकल्पास पाणी पुरविण्यासाठी आवश्यक फिडर कॅनालच्या बांधकामासाठी ६.५३७ हे. वनजमीन वळती करणेबाबतचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, राज्य शासनाने सविस्तर छानणी करून उपरोक्त अ.क्र.२ येथील पत्रान्वये उक्त प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर सखोल विचार करून, सदर प्रस्तावास काही अटींसह वरील अ.क्र.३ येथील पत्रान्वये तत्त्वतः मंजूरी दिलेली आहे;

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र. ४ येथील पत्रान्वये अटीपूर्वता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांनी ६.५३७ हेक्टर वनजमीन वळती करण्याबाबतच्या प्रस्तावास काही अटींसह अ.क्र.५ येथील पत्रान्वये अंतिम मान्यता दिली आहे.

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांचे पत्र अ.क्र. ६ अन्वये वनजमीन वळतीकरणाचे आदेश निर्गमित करण्याची विनंती केली आहे.

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प यंत्रणा म्हणजेच कार्यकारी अभियंता, भंडारा सिंचन विभाग, भंडारा यांना वरील पत्र क्र. १ अन्वये प्राप्त प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशीलात नमूद केलेली आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली ज्यामध्ये, राखीव वनजमीन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ६.५३७ हेक्टर वनजमीन वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत बावनथडी मुख्य कालव्यातून सोरणा मध्यम प्रकल्पास पाणी पुरविण्यासाठी आवश्यक फिडर कॅनलच्या बांधकामासाठी वळती करण्यात यावी. सदर वळतीकरण भारत सरकारच्या दि.१०.१०.२०१८ रोजीच्या तत्वतः व दि.३०.०१.२०१९ रोजीच्या अंतिम मान्यतेच्या पत्रांतील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर करण्यात यावे.

१. प्रकल्प यंत्रणा वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रांतील विहित केलेल्या सर्व अटींचे अनुपालन करेल. प्रत्यक्षात वनजमीन वळती होण्यापूर्वी प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर हे खात्री करतील व त्याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
२. वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
३. उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित उपवनसंरक्षक/ विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दि.२५.१०.१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांतील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-

मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रिय कार्यालय, नागपूर यांना सादर करतील.

अनुसूची

कामाचे स्वरूप	गाव / जिल्हा	कक्ष क्र.	क्षेत्र (हे.)	वैधानिक दर्जा
कॅनाल	--	५४	५.८२४	राखीव वन
नाला	रामपूर भंडारा, जि.भंडारा	३५६	०.७१३	
एकूण वनक्षेत्र (हे.)			६.५३७	

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०२१३१७१८५८५२१९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(चंद्रशेखर तरंगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पश्चिम-मध्य क्षेत्र, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर.
३. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व मु.का.अ. (महा-कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
८. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
९. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.
१०. विभागीय आयुक्त, नागपूर विभाग, नागपूर.
११. जिल्हाधिकारी, भंडारा.
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा.
१३. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर.
१४. उप वनसंरक्षक, भंडारा.
१५. कार्यकारी अभियंता, भंडारा सिंचन विभाग, भंडारा.
१६. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी - भंडारा, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद - भंडारा व उप वनसंरक्षक- भंडारा यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.
३. कार्यकारी अभियंता, भंडारा सिंचन विभाग, भंडारा यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुर्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्रमांक, गट क्रमांक त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत आणि त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर यांना देण्यात यावी.
४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावेत.

Forest Land-Bhandara.

Diversion of 6.537 ha. (Originally 2.57 ha.) of Forest Land for construction of feeder canal from Bawanthadi main canal to Sorna Medium Project.

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No. FLD-2018/C.R.216/ F-10
Mantralaya, Mumbai 400 032.
Date: 13.02.2019**

Read:-

- 1) Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No. Desk-17/NC/I/I.D.851/18-19, dt. 13.07.2018.
- 2) Government of Maharashtra Letter No. FLD-2018/C.R.216/F-10, dt.19.07.2018
- 3) Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office, Nagpur, Letter No. FC-I/MH-96/2018-NGP/4441, dt.10.10.2018.
- 4) Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No. Desk-17 /NC/ RS-I/ ID-12585 (21) /1996/18-19, dt.24.01.2019
- 5) Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office, Nagpur Letter No. FC-I/MH-96/2018-NGP/4863, dt.30.01.2019.
- 6) Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, Letter No. Desk-17/NC/1/ID-12585/2133/18-19, dt.11.02.2019.

Order:-

Whereas Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur vide his letters referred at Sr. No. 1 above has submitted a proposal to the State Government which has been received from the Executive Engineer, Bhandara Irrigation Division, Bhandara for diversion of 6.537 ha. of Forest land for construction of feeder canal from Bawanthadi Main Calnal to Sorna Medium Project.

AND whereas, Government of Maharashtra, vide letter referred at serial number 2 above after careful scrutiny and consideration, has recommended it to the Government of India to divert the 6.537 ha. of Forest land for the above purpose under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980;

AND whereas, Regional Office, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur after due consideration, vide its letter referred at Sr. No. 3 above granted 'in-principle' approval with certain conditions to above proposal;

AND whereas, the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide its letters referred at sr. no. 4 above, has submitted compliance of those conditions to the Regional Office, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur;

AND whereas, Regional Office, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur accorded final approval for diversion of 6.537 ha. Forest Land subject to conditions mentioned in letter referred at sr. no.5 above;

AND whereas, the Additional Principal Chief Conservator of forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur vide his letter referred at sr. no. 6 above has requested to issue the diversion order.

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the Forest land area of 6.537 ha. consisting of Reserved Forest Land more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned at Sr. No.1 and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the User Agency, i.e. Executive Engineer, Bhandara Irrigation Division, Bhandara for construction of feeder canal from Bawanthadi main canal to Sorna Medium Project. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the in-principle approval letter dated 10.10.2018 and final approval letter dated 30.01.2019 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency before actual diversion of the land and he will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer / Chief Conservator of Forests shall report through the State Govt. to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Regional Office (WCZ), Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on dt. 25.10.1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Item of Works	Village / Dist.	Compt. No.	Area (ha.)	Legal Status
Canal	--	54	5.824	Reserved Forest
Nalla	Rampur Bhandara Dist. Bhandara	356	0.713	
Total Forest Land (ha.)			6.537	

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this Order is 201902131718585219. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(C.D.Tarange)

Under Secretary, Government of Maharashtra.

Copy:

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi.
  2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Nagpur.
  3. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai.
  4. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
  5. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
  6. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
  7. Additional Principal Chief Conservator of Forests & C.E.O. (Maha-CAMPA), Maharashtra State, Nagpur.
  8. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
  9. Divisional Commissioner, Nagpur Division, Nagpur.
  10. Collector, Bhandara.
  11. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
  12. Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.
  13. Chief Executive Officer, Z.P. Bhandara.
  14. Deputy Conservator of Forests, Bhandara.
  15. Executive Engineer, Bhandara Irrigation Division, Bhandara.
  16. Select File.
2. Collector-Bhandara, Chief Executive Officer-Zilla Parishad, Bhandara and Deputy Conservator of Forests, Bhandara are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.
3. Executive Engineer, Bhandara Irrigation Division, Bhandara is hereby directed that they should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along

with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances, in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language and submit the copies of newspapers to Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.